स्वस्थः विषयैरनाकृष्टः शुद्धोदंभादिहीनः मृदुर्दयावान् दांतोजितेंद्रियः निर्विधित्सोनिरारंभः अनसूयकःसर्वत्रादोषदर्शी सुवाक्सत्यवाक् प्रगल्भःप्रतिभानवान् मेधावीऊहापोहकुशलः प्राज्ञःज्ञाततत्त्वः ॥ ४ ॥ मन्यसेइष्टत्वेनानिष्टत्वेनवा अवमन्यसेइतिपाठेवीतदर्पोसीत्यर्थः ॥ ५ ॥ स्रोतसाकामादिवेगेन विमनाःनिर्मनस्कः स्थाणुरिवकूटस्थोनिर्व्यापारः अविमनाइतिपाठेतुअव्याकुलचित्तः ॥ ६ ॥ कौटस्थ्यमेवाह नेति इंद्रियार्थान्गंधरसादीननादृत्यचरसिक्षुन्निर्वाहमात्रार्थीअश्नासि साक्षिवत्मुक्तःकर्तृत्वादिना ॥ ७ ॥ प्रज्ञातत्त्वदर्शनं श्रुतंतन्मूलभूतंशास्त्रंवृत्तिस्तदर्थानुष्ठानं श्रेयोममेतिशेषः ॥८॥ अनुयुक्तःपृष्टः लोकस्यधर्मोजन्मजरादिस्तस्यविधानंकारणमविद्याकामकर्मादितदभिज्ञःलोकधर्मविधानवित् ॥ ९॥ भूतानामुत्पत्त्यादिकंअनिमित्ततःकारणहीनादेकादद्वितीयादितिपश्यआलोचयश्रुतियुक्तिभ्यां श्रुतिस्तावत् सदेवसोम्येदमग्रआसीदेकमेवाद्वितीयंतदैक्षतबहुःस्यांप्रजायेयेति सजातीयविजातीयस्वगतभेदशून्यादेकरसाद्वस्तुनोजगदुत्पत्तिमाह युक्तिरपिशून्याज्जगदुत्पत्त्ययोगात् अचेतनानांचप्रधानपर

प्रह्लादउवाच स्वस्थःशक्तोमृदुर्दांतोनिर्विधित्सोऽनसूयकः॥ सुवाक्प्रगल्भोमेधावीप्राज्ञश्चरसिबालवत् ॥ ४ ॥ नैवप्रार्थयसेलाभंनालाभेष्वनुशोचसि॥ नित्यतृप्तइवब्रह्मन्नकिंचिदिवमन्यसे ॥५॥ स्रोतसाह्रियमाणासुप्रजासुविमनाइव॥धर्मकामार्थकार्येषुकूटस्थइवलक्ष्यसे॥ ६ ॥ नानुतिष्ठसिधर्मार्थौनकामेचापिवर्तसे ॥ इंद्रियार्थाननादृत्यमुक्तश्चरसिसाक्षिवत् ॥ ७ ॥ कानुप्रज्ञाश्रुतंवाकिंवृत्तिर्वाकानुतेमुने ॥ क्षिप्रमाचक्ष्वमेब्रह्मन्श्रेयोयदिहमन्यसे ॥ ८ ॥ भीष्मउवाच अनुयुक्तःसमेधावीलोकधर्मविधानवित्॥उवाचश्लक्ष्णयावाचाप्रह्लादमनपार्थया ॥ ९॥ पश्यप्रह्लादभूतानामुत्पत्तिमनिमित्ततः॥ ह्रासंवृद्धिंविनाशंचनप्रहृष्येनचव्यथे ॥ १० ॥ स्वभावादेवसंदृश्यावर्तमानाःप्रवृत्तयः॥ स्वभावनिरताःसर्वाःपरितुष्येन्नकेनचित् ॥ ११ ॥

माण्वादीनामधिष्ठातारमंतरेणसंघातकर्तृत्वायोगात् विकरणस्येश्वरस्याधिष्ठातृत्वायोगात्संसारस्यस्वाभाविकत्वेमुक्त्ययोगात्स्वममायेंद्रजालवदविद्याकल्पितत्वमवश्यंवाच्यं अविद्यानाशस्यचसर्वतंत्रसिद्धत्वात्अविद्यामिथ्या अनादिभावत्वेसतिअनित्यत्वाद्व्यतिरेकेणाकाशवदित्यविद्यामिथ्यात्वसिद्धेरेकाद्वितीयादेवजगदुत्पत्तिंसाधयति ततश्चयन्मदन्यन्नास्तिकस्मान्नुबिभेमीतिश्रुतेरात्मज्ञस्यममद्वितीयाभावान्नहर्षव्यथेभवतः ॥ १० ॥ एवमेकाद्वितीयाद्वस्तुनउत्पत्तिमुक्त्वातत्रैवस्थितिलयावप्याह स्वेति स्वभावात्स्वस्यभावःस्वभावःस्वरूपसत्तातत्एववर्तमानाःप्रवृत्तयोऽपिसंदृश्याःसम्यग्दृष्टव्याः स्वभावेएवनिरताःसर्वाःप्रजास्तासामेतासांस्वभावादन्यत्परायणंनास्तीत्यर्थः तस्मादेवंजानन्केनचिद्ब्रह्मलोकैश्वर्यलाभेनापिनतुष्येत्तुच्छमेवैतद्दृश्यमितिविजानीयादित्यर्थः ॥ ११ ॥

Digitized by Google